

23.09.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**23 Eylül 2021
Perşembe**

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

23 Eylül 2021 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Erzurum Teknik Üniversitesi Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Sağlık Bilimleri Üniversitesi Uzaktan Öğrenim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Yüzüncü Yıl Üniversitesi Veteriner Fakültesi Yaz Okulu Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 3/6/2021 Tarihli ve E: 2020/18, K: 2021/38 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 8/6/2021 Tarihli ve 2018/9957 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 30/6/2021 Tarihli ve 2016/9076 Başvuru Numaralı Kararı

25 milyon ton tarımsal atıktan 25 milyar liralık yem

Gerekli düzenlemelerle yılda 25 milyon ton tarımsal atığın yem olarak değerlendirilebileceğini vurgulayan Elmas Tarım Genel Müdürü Necdet Elmas, sadece yerli teknoloji kullanılarak yılda yaklaşık 25 milyar TL değerinde tarımsal silaj yem üretimi mümkün olduğunu kaydetti.

Türkiye’de son yıllarda yaşanan kuraklıkla birlikte hayvan yemi sorunu da her geçen gün artıyor. Yem fiyatlarının yüksek olması ve hammadde yetersizliğinden dolayı başta sera atıkları olmak üzere alternatif yem üretimi üzerinde çalışılıyor.

Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine göre Türkiye’de her yıl yaklaşık 55 milyon ton biyokütle varlığın ortaya çıktığını kaydeden Elmas Tarım Genel Müdürü Necdet Elmas, “Atık ve geri kazanımı konusunda yaptığımız 20 yıla aşkın saha çalışmalarına göre yıllık 35 milyon ton bitki atık ve artıklarının ortaya çıktığını öngörüyoruz. Gerekli düzenlemelerle yılda 25 milyon ton tarımsal atık yem olarak değerlendirilebilir. Sadece yerli teknoloji kullanılarak yılda yaklaşık 25 milyar TL değerinde tarımsal silaj yem üretimi mümkün” dedi.

3 üniversitede numuneler analiz edildi

Tarımsal artıkların üretildikleri tarım ürününün sahip olduğu bileşenlerden oluştuğunu aktaran Elmas, projelerinin tarımsal atıkların besicilikte yem olarak kullanılması için numuneleri analiz ettiklerini belirtti. Analiz sonuçlarının projelerini desteklemesiyle Ar-Ge çalışmalarını besicilik ve yem konusunda uzman 3 üniversiteden de destek alarak çalışmalarını ilerlettiklerini aktaran Elmas, “Tarımsal atıkların biyolojik bozulmaya

uğramasına meydan vermeden toplanıp yeme dönüştürülmesi gerekiyor. Yem içinde küflenmiş unsur olması yemin verildiği hayvanın kısa sürede ölümüne yol açabilir. Üretim yöntemimiz ürünün insanlara sunumundaki hijyen kurallarına benzer koşullarda besi hayvanlarına sunulması anlayışı ile yapılıyor. Projemizde, toprak ve su ile teması kesilen bitkiler yakın mesafede kurulu yem üretim ünitesine getirilir yıkama, ayrıştırma, parçalama, katkı ve maya ekleme ile paketlenme bölümlerinden oluşan üretim hattında 500 ve 1.000 kg balya veya 25 ve 50 kg. paketlenmiş halde satışa sunuyoruz” diye konuştu.

Tarımsal atıkların kaynağı mısır silajından fazla

Tarımsal atık silajı ile mısır silajının farklılıklarının stratejik açıdan değerlendirilmesi gerektiğini vurgulayan Elmas, tarımsal atıkların mısır silajı ile kıyaslanamayacak büyüklükte kaynak oluşturduğunu ifade etti. Gerekli düzenlemeler ile her yıl 25 milyon ton tarımsal atığın geri kazanılabileceğini öne süren Elmas, tarımsal silaj yeminin bitkilerin çevreye zarar veren devasa boyuttaki çöp olarak israf edilmesi yerine çevreye ve milli ekonomiye önemli boyutta katkı verecek yüksek katma değerli, yerli ve milli alternatif bir kaynak olduğunu kaydetti.

7,5 milyar TL’lik pazar

Tarımsal atıkların besicilik sektörünün kaba yem sorununu hızlı, ekonomik ve kalıcı olarak çözebilecek tek kaynak olduğuna dikkat çeken Elmas, “Ayrıca çevreci, sıfır atık anlayışına da uyumlu ve tarımsal atıklardan elde edilen yemin fiyatı mısır silajına göre daha ucuz. Tarımsal atıklardan üretilen silaj hem besin değerleri daha yüksektir hem de hayvan metabolizmasına ve sağlığına olumlu katkıları diğer hiçbir yemde olmadığı kadar fazladır. Dolayısıyla süt ve besicilik üretimi için tarımsal atıklardan elde edilen yem alternatif olabilir. Her iki tür besicilikte de hayvanlara verilen kaba yem oranı yüzde 30-60 seviyesinde. Yine mısır silajı üretiminde sadece depolama işlemi bulunurken, tarımsal atıklardan silaj yem üretiminde ise fabrikasyon işlemi var. Bu safhada hammaddenin zenginleştirilmesi gerekli görülen bileşenlerin uygun katkıları ile iyileştirilmesi de yapılarak besin değeri artırılabilir. Her yıl üretilecek silaj yem miktarı 10 milyon ton olsa bu günkü mısır silajı değeri ile yaklaşık 7,5 milyar TL değerinde bir pazar oluşturur” açıklamasında bulundu.

Sera atığı bitkileri yem potansiyeli taşıyor

Sera atıklarının bitkilerin sap ve yapraklarından oluştuğunu bildiren Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Veteriner Fakültesi Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları Anabilim Dalı Bölüm Başkanı Prof. Dr. M. Numan Oğuz, bitkilerin özellikle yaprak kısımlarının besin değeri diğer kısımlarından yüksek olduğunu açıkladı.

Oğuz, şöyle devam etti: “Sera atığı bitkiler iyi birer potansiyel kaba yem (lifli gıda) kaynağıdır. Her sera atığı farklı besin değerine sahip olabiliyor. Ölçtüğümüz sera atığı numunelerinden bir biber numunesinin proteini iyi kaliteli yonca kuru otuna (%18) yakın çıkarken, bir domates atığının protein oranı karışıl çayır otuna (%15) yakın çıktı. Enerji değerleri de körpelik ve kartlaşma durumuna göre mısır silajına veya

23.09.2021

buğday samanına yakın çıkabilir. Yine de her durumda da kaba yem olarak değerlendirilme potansiyeli mevcut. Sera atıklarında tarım ilacı kalıntısı bulunması ihtimali endişe verici, ancak bu durum arınma zamanı geçtikten sonra sera atıklarının toplanmasına dikkat edilmesi gerekir” dedi.

Asya'nın gıda harcamaları ikiye katlayacak

Asya'nın on yılda gıda pazarında hızla yükselmesi bekleniyor. Üç kurumun yayımladığı bir rapora göre bölgede gıda talebini karşılamak için 1,5 trilyon dolarlık yatırım gerekiyor.

Asyalı tüketicilerin gıda harcamalarının 2030 yılına kadar iki katına çıkması bekleniyor. Price-Waterhouse-Coopers, Rabobank ve Singapur hükümetine ait yatırım şirketi TEMASEK'in ortak raporuna göre, Asya'nın gıda harcaması 2030'a kadar 8 trilyon doları aşacak. Bu rakam 2019'da 4 trilyon dolar düzeyindeydi. Böylece rapora göre Asya dünyanın en büyük gıda ve içecek pazarı haline gelecek.

CNBC'nin haberine göre, gıda talebindeki artışının büyük bölümü Asya'daki tüketici alışkanlıklarındaki değişim ve hızlı nüfus büyümesinden kaynaklanacak. Hızla dijitalleşen Asyalı tüketicilerde sağlıklı gıda bilinci de giderek güçleniyor. 2030 yılında Asya nüfusunun 4,5 milyarı olarak, dünya ki toplam orta sınıfın yüzde 65'ini oluşturacağı tahmin ediliyor.

Hindistan ve Güneydoğu Asya harcamalarda, sırasıyla yıllık bileşik yüzde 5,3 ve yüzde 4,7'lik oranla harcamalarda en büyük artışı kaydedecek. Bununla birlikte Çin'in Asya'da en büyük pazar olmaya devam etmesi bekleniyor.

Asya'da gıda talebindeki hızlı artış yatırımcıların daha sağlıklı ve sürdürülebilir seçenekler üretmek gibi bir zorlukla karşı karşıya bırakıyor. Ortak rapora göre

23.09.2021

Asya'da hızla büyüyen gıda talebini karşılamak için 1,5 trilyon dolardan fazla yatırım yapılması gerekecek.

Price-Waterhouse-Coopers, Rabobank ve TEMASEK'in ortak raporu 12 Asya-Pasifik ülkesinde 3.600 tüketiciyle yapılan anket gıda sektöründen üst düzey yöneticilerle yapılan görüşmeler ve halka açık üç binden fazla şirket üzerine yapılan analizle hazırlandı.

Tavuk üreticisinden "Bu fiyatlarla kışı atlatamayız" uyarısı

Türkiye'de girdi maliyetlerindeki artış farklı sektörleri etkisi altına alırken, kanatlı et üreticileri de maliyetlerden dolayı üretimi gözden geçirdiklerini belirtti. Bloomberg HT yayınına katılan Türkiye Kanatlı Hayvan Eti Üreticileri Birliği Başkanı Abdullah Koç, üretim koşullarında düzeltme olmaması durumunda kışın üretimin durabileceğini belirtti.

Türkiye Kanatlı Hayvan Eti Üreticileri Birliği Başkanı Abdullah Koç, Temmuz ayında Türkiye genelinde üreticilerle bir aya geldiklerini, üretim koşullarında düzeltme olmadığı sürece kışın tavuk üretiminin zora gireceğini söyledi.

Koç, kanatlı hayvan üreticilerinin piyasadaki mevcut fiyatlarla kışı atlatmasının da zor olacağını ifade etti.

Bloomberg HT yayınına katılan Koç, yılbaşından bu yana maliyetlerinin yüzde 90'a yakın artış göstermesiyle artık üreticilerin üretim yapamaz duruma geldiğinin altını çizdi.

Türkiye'de bu işi yapan 18 sanayicinin 10 tanesi ile anlaştıklarını söyleyen Koç sabit fiyatla çalıştıklarını, fiyatlar yükseldiğinde de düştüğünde de aynı fiyatı aldıklarını, bu yüzden marketteki fiyat yükselişinin kendilerine yansımalarının sıfır olduğunu belirtti.

Koç, sektörün üç ayağı olduğunu ama üretici ayağının son 5 yıldır çok mağdur durumda olduğunu paydaşların da bunu bildiğini belirtti.

Bugüne kadar bir çözüm üretilmediğini söyleyen Koç Temmuz ayı itibariyle Türkiye’de bir ilki yaptıklarını, kendi göbeklerini kendilerinin keserek sonuç üretmeye başladıklarını söyledi. Koç, böyle devam edilirse üretimin hızında bir sıkıntı olmayacağını da sözlerine ekledi.

Üretim nasıl işliyor?

Entegre firmalar, yemi tedarik edip ve civcivleri üreterek çoğunluğu küçük üreticilerden oluşan fason işletmelere veriyorlar. Bu işletmeler de civciv ve yem dışındaki diğer bütün girdileri kendileri sağlayarak hayvanları 40-45 gün zarfında büyütüyor. Büyüme aşaması bittikten sonra hayvanlar yeniden entegre firmalara teslim ediliyor. Entegre firmalar, kesim ve kesim sonrası süreci kendileri üstlenirken, yine kendi markalarıyla ürünleri tüketici ile buluşturuyor.

Ne yaşandı?

Tavuk eti fiyatlarının marketlerde artması ve bu artışın üreticiye yansımaması sonucunda son haftalarda tavukçuluk sektöründe bir tartışma yaşanmaya başlanmıştı. Üreticiler ve sanayiciler arasında yaşanan gerginliğin sonucunda üreticiler 5 Temmuz itibari ile bir araya gelerek üretim koşullarında bir düzeltme olmazsa 15 Ağustos’tan itibaren kümeslerimize civciv koymama kararı alarak üretimi durdurma kararı almışlardı.

Türkiye, Paris İklim Anlaşması'nı onaylayınca ne olacak?

Türkiye, iklim kriziyle mücadele açısından en temel küresel anlaşma olan Paris İklim Anlaşması'nı 2016 yılında imzaladı. Ancak o zamandan sonra anlaşmaya taraf olmadı ve G-20 ülkeleri arasında anlaşmayı onaylamayan tek ülke oldu. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Birleşmiş Milletler Genel Kurulu konuşmasında anlaşmanın TBMM'den geçeceği açıklaması anlaşmayı yeniden gündeme taşıdı. Peki Türkiye bu anlaşmayı neden yeniden gündeme aldı? Anlaşma onaylanınca nasıl bir etki yaratacak?

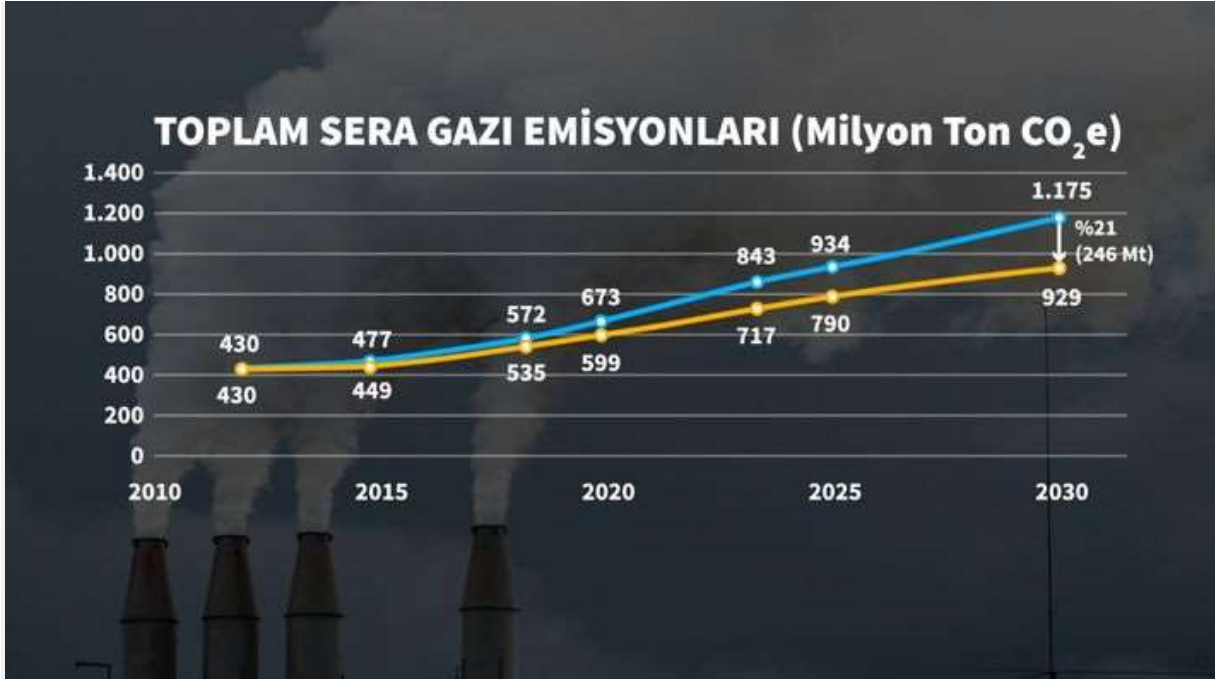

Türkiye, Paris İklim Anlaşması'nı iklimle ilgili yeterli finans kaynağına ulaşamadığı ve gelişmekte olan ülkelerle eşit koşullardan yararlanamadığı için uzun bir süredir onaylamayı geciktiriyordu.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ise Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada, Paris İklim Anlaşması'nı atılacak yapıcı adımlara uygun şekilde ve Türkiye'nin ulusal katkı beyanı çerçevesinde önümüzdeki ay Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin onayına sunmayı planladıklarını söyledi.

Erdoğan'ın sözleriyle Paris İklim Anlaşması yeniden Türkiye'nin gündemine güçlü bir şekilde girdi. Şimdi dikkatler bu anlaşmanın etkilerine odaklandı.

Türkiye hazırladığı ulusal katkı beyanında karbon salınımını azaltma taahhüdü vermezken iki katından fazla artırabileceğini de belirtmişti. Beyana göre, hiçbir önlem alınmadığı referans senaryoda karbon salınımının 1 milyar 175 tona ulaşacağı belirtilirken Türkiye 'artıştan yüzde 21 azaltım' hedefiyle bunu 929 milyon tonda tutmaya çalışacağını söylüyor.

2012 yılında Türkiye'nin karbon salınımının 430 milyon ton seviyesinde bulunduğu göz önüne alındığında koyulan hedefin sadece karbon salınım hızını düşürmeye yönelik bir amaç taşıdığı da görülüyor. Fakat Türkiye İstatistik Kurumu'nun yayımladığı veriler ulusal katkı beyanında belirtilenden daha yavaş bir karbon salınımı yükselişine işaret ediyor. Uzmanlar da Türkiye'nin karbon salınımı konusunda beyan edilenden daha iyi bir performans sergileyeceği görüşünde.

Paris İklim Anlaşması'nın onaylanmasıyla birlikte Türkiye'nin Glasgow'daki COP26 konferansına daha güçlü girebileceği vurgulanırken, konferansta karbon piyasaları ve sürdürülebilir kalkınma mekanizmalarıyla ilgili oy hakkına da sahip olabileceği söyleniyor.

Paris İklim Anlaşması'nın onaylanmasını takiben bankaların öncülüğünde halihazırda hareketli olan yeşil finansman faaliyetlerinin ivme kazanabileceği belirtilirken kredi derecelendirme kuruluşlarının, iklim krizi ve sürdürülebilirlik konusundaki maddelerini şirket derecelendirme notlarına yansıtmaya başlaması ile birlikte bu ivmelenmenin yakın vadede görülebileceği de vurgulandı.

Türkiye Paris Anlaşması'nı neden şimdi TBMM'den geçirme kararı aldı?

Türkiye'nin Paris Anlaşması'nı neden şimdi meclisten geçirme kararı aldığıyla ilgili Prof. Dr. Semra Cerit Mazlum Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı'nın olası ekonomik etkileriyle ilgili beklentilerin etkili olduğunu söylüyor.

“Özellikle AB Yeşil Mutabakatı içerdiği sınırdaki karbon düzenlemesi nedeniyle gerekli uyum önlemleri alınmadığı takdirde AB ülkelerine yapılan ihracat üzerinde önemli ve yeni bir ek mali yük oluşturma potansiyeli taşıyor” diyen Mazlum, anlaşmaya katılmamanın ekonomik maliyetinin katılmanın maliyetinden daha büyük olabileceğinin görülmesinin de bu kararda etkili olduğunu belirtti.

Özellikle AB Yeşil Mutabakatı içerdiği sınırdaki karbon düzenlemesi nedeniyle gerekli uyum önlemleri alınmadığı takdirde AB ülkelerine yapılan ihracat üzerinde önemli ve yeni bir ek mali yük oluşturma potansiyeli taşıyor

Paris İklim Anlaşması'nın daha önce onaylanmamasının nedenleri arasında, Türkiye'nin gelişmiş ülkelerin bulunduğu EK-1 listesinde sınıflandırılmış olması ve rejim içerisinde oluşturulmuş mali mekanizmalara erişememesinin başı çektiğini belirten Mazlum, “Başka bir neden de EK-1 ülkesi statüsünün zaman içinde Türkiye'den diğer gelişmiş ülkeler gibi mutlak sayısal azaltım hedefi, yani belli bir yıla göre belli bir oranda azaltım yapma hedefi, koymasının beklenmesine yol açma olasılığıydı” diye ekledi.

Mazlum, Türkiye'nin anlaşma rejimi içindeki fonlardan emisyon azaltımı amaçlı projeler için yararlanamadığını fakat diğer çok taraflı ve ikili iklim finansmanı

olanaklarından yararlanabildiğine dikkat çekerek, Paris Anlaşması'na taraf olmamanın yakın ve orta vadede bu fonlara da erişimin önünde engel oluşturabileceğini dile getirdi.

Doç. Dr. İzzet Arı da bu seneki BM Genel Kurulu'nun üç ana gündem maddesinden birinin iklim değişikliği olduğunun altını çizerek, "Bundan dolayı Paris Anlaşması'yla ilgili olumlu bazı gelişmeleri belirtmek gerekiyordu. Burada dikkat edilmesi gereken 'ulusal katkı beyanı çerçevesinde' sözü. Bu da Türkiye'den daha fazla bir taahhüt ve emisyon azaltımı beklenilmemeli demek. Türkiye'nin gelişmekte olan ülke olduğu her platformda da ifade edilmeye çalışılıyor" dedi.

Burada dikkat edilmesi gereken 'ulusal katkı beyanı çerçevesinde' sözü. Bu da Türkiye'den daha fazla bir taahhüt ve emisyon azaltımı beklenilmemeli demek. Türkiye'nin gelişmekte olan ülke olduğu her platformda da ifade edilmeye çalışılıyor Burada Türkiye'nin anlaşma maddeleri üzerine değil fakat kendi pozisyonuna ait bir tanımlama getirdiğini vurgulayan Arı, Türkiye'nin gelişmekte olan bir ülke olduğunu ve daha fazla emisyon azaltmayacağını vurguladığını fakat yeni düzenlemelere de bağlı olacağını belirttiğini ifade etti.

Türkiye emisyon hedeflerini gerçekleştirmeye hazır mı?

Prof. Dr. Semra Cerit Mazlum da, Doç. Dr. İzzet Arı da 2015'te ilan edilen olağan senaryoya oranla Türkiye'nin 2030'a kadar yüzde 21 karbon azaltımı hedefinin halihazırdaki azaltım potansiyelinin **altında** bir hedef olduğuna dikkat çekti.

UNEP emisyon açığı raporlarının Türkiye'nin 2030'da ulusal katkı hedefinden çok daha yüksek bir azaltım gerçekleştireceğine işaret ettiğini belirten Mazlum, "Bu açıdan şu anki hedefin yeni ve ek politika önlemleri almadan da kolaylıkla yakalanabileceği öngörülüyor" dedi.

Bu açıdan şu anki hedefin yeni ve ek politika önlemleri almadan da kolaylıkla yakalanabileceği öngörülüyor

Arı da Türkiye'nin halihazırda yaptığı yenilenebilir enerji, enerji verimliliği ve sanayideki yeşil dönüşüm yatırımlarının yüzde 20 azaltımdan çok daha fazlasını sağlayabileceğini söyledi.

İki uzman da Türkiye'nin 2015'te belirlenen hedeflerde güncelleme yapmasının beklendiğini ve diğer ülkelerin çoktan güncellenmiş ikinci ulusal katkı beyanlarında bulunmaya başladığını vurguladı.

Türkiye'nin de taraf olurken ya da yakın zamanda emisyon azaltma potansiyelini yansıtan yeni bir ulusal katkı hedefi belirlemesi gerektiğini belirten Mazlum, "Bu Cumhurbaşkanının dünkü konuşmasında en üst seviyeden dile getirilen Paris

Anlaşması'nın 1,5 derece sıcaklık artış hedefinin desteklendiği ve karbon nötr hedefi ilan etmek için hazırlık yapıldığı açıklaması ile de uyumlu olur. Çünkü Türkiye'nin şu anki ulusal katkısı küresel 1,5 hedefi bir yana 2 derece hedefi ile de uyumlu değil" dedi.

Türkiye'nin şu anki ulusal katkısı küresel 1,5 hedefi bir yana 2 derece hedefi ile de uyumlu değil

Arı ise "Şu anda yeni bir beyan için çalışma var mı yok mu bilmiyoruz fakat yakında yüzde 21'den ziyade yeni ulusal katkı beyanını konuşuyor olabiliriz" dedi.

Arı, "Buradaki hedefler dinamik ve en az 5 yıl süreyle güncellenmesi gerekiyor ve eğer ülkeler tarafından sunulan emisyon azaltımları yetersiz bulunur ise sözleşme sekreteryası tarafından ülkelerin daha fazla emisyon azaltımı yapması yönünde uygulama maddeleri gelebilir fakat bu Paris Anlaşması kapsamında değil ondan sonraki anlaşmalardaki yeni maddelerle olabilir" diye ekledi.

COP26 öncesinde anlaşmanın geçirilmesinin avantajı ne olur?

Prof. Dr. Semra Cerit Mazlum, meclisin Paris İklim Anlaşması'nın onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanunu kabulü ve diğer iç hukuk işlemlerinin tamamlanmasının ardından onay kararının BM'ye iletilmesiyle Türkiye'nin 30 gün sonra Anlaşmaya taraf olacağını dile getirdi.

"Paris Anlaşması kurallar kitabının Türkiye'nin uygulamasını da doğrudan ilgilendirecek karbon piyasaları ve sürdürülebilir kalkınma mekanizması gibi konulardaki maddeleriyle ilgili görüşmelere oy hakkıyla katılabilmesi anlaşmaya katılma işleminin Glasgow İklim Değişikliği Konferansı (COP26) tarihine kadar tamamlanmasına bağlı" diyen Mazlum, Glasgow'da görüşülecek olan ulusal katkıların 5 ya da 10 yılda sunulmasının da ayrıca önemli olduğuna değindi.

Türkiye'nin karbon piyasaları ve sürdürülebilir kalkınma mekanizması gibi konulardaki maddeleriyle ilgili görüşmelere oy hakkıyla katılabilmesi anlaşmaya katılma işleminin Glasgow İklim Değişikliği Konferansı (COP26) tarihine kadar tamamlanmasına bağlı Doç. Dr. İzzet Arı, Glasgow İklim Değişikliği Konferansı'nda ağırlıklı olarak karbonun fiyatlandırılması konusunun tartışılacağını ve Türkiye'nin karbon fiyatlandırmasına ilişkin argümanları hazırsa burada çeşitli kazanımlar elde edebileceğini vurguladı.

Anlaşma sonrasında yeşil finansman nasıl şekillenecek?

Paris Anlaşması'nın meclisten geçirilme kararının yeşil finansmana erişim imkanlarını nasıl etkileyeceği de merak edilen bir diğer konu. TSKB Ekonomik Araştırmalar Müdürü ve Başekonomisti Burcu Ünüvar, Paris İklim Anlaşması'nın çoğunlukla finansal çerçeveden değerlendirildiğini fakat daha kapsamlı bir içeriğe sahip olduğunu belirtti.

“Küresel piyasalarda ESG finansmanı 2021’in ilk altı ayında, 2020’deki yıllık tutarı geride bırakarak hızlı bir büyüme sergiliyor. Hem özel sektör hem de kamu finansmanı için artık daha fazla tercih edilecek olan yeşil finans araçlar, yeşil merkez bankacılık gibi pratiklerin artması ile önümüzdeki dönemde daha da yaygınlaşacak. “ diyen Ünüvar, Paris İklim Anlaşması’nın TBMM’den geçirilmesinin Türkiye’nin önümüzdeki dönem için yeşil dönüşüme hem kamu hem de özel sektör politikalarıyla dahil olmak istediğine dair çok kıymetli bir sinyal etkisi taşıdığıının altını çizdi.

Türkiye’de bankacılık sektörünün yeşil finansman konusunda zaten aktif olduğunu ve reel sektörü de hareketlendirdiğini biliyoruz. Paris Anlaşması’nın onaylanmasını takiben, bu süreç ivme kazanabilir. Kredi derecelendirme kuruluşlarının, iklim krizi ve sürdürülebilirlik konusundaki maddeleri şirket derecelendirme notlarına yansıtmaya başlaması ile birlikte bu ivmelenmenin yakın vadede olduğunu görmek şaşırtıcı olmayacaktır

Fakat Paris İklim Anlaşması’nın yeşil finansa indirgenmemesi gerektiğini vurgulayan Ünüvar, İklim mücadelesi ve yeşil dönüşümün kamu, özel sektör ve toplumsal paydaşların tamamını kapsayacak şekilde ve şeffaflıkla kurgulanması gerektiğini söyledi.

Türkiye’de yeşil dönüşümün en önemli oyuncularından bir tanesi şüphesiz bankacılık ve finans sektörü olduğunu dile getiren Ünüvar, “Türkiye’de bankacılık sektörünün yeşil finansman konusunda zaten aktif olduğunu ve reel sektörü de hareketlendirdiğini biliyoruz. Paris Anlaşması’nın onaylanmasını takiben, bu süreç ivme kazanabilir. Kredi derecelendirme kuruluşlarının, iklim krizi ve sürdürülebilirlik konusundaki maddeleri şirket derecelendirme notlarına yansıtmaya başlaması ile birlikte bu ivmelenmenin yakın vadede olduğunu görmek şaşırtıcı olmayacaktır” dedi.

En kritik PPK bugün toplanıyor

Merkez Bankası'nın eylül Para Politikası Kurulu toplantısında her ne kadar politika faizinde indirim beklenmese de önümüzdeki aylarda başlaması muhtemel gevşeme adımlarına ilişkin sinyallerin verilmesi öngörülüyor.

Son yıllarda her Merkez Bankası Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısı için 'kritik' yorumu gelse de bugünkü eylül toplantısı en kritik toplantı olmaya aday. Merkez Bankası'nın bugünkü PPK'sından yüzde 19 politika faizinde anketlerde indirim beklenmese de ihtimal dışı olarak da bakılmıyor. Ayrıca Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nun 'çekirdek enflasyon' vurgusunun PPK metnine girmesi ve 'enflasyonun üzerinde politika faizi' ifadesinin ise çıkması bekleniyor.

Garanti BBVA Türkiye Başekonomisti Seda Güler Mert, AA muhabirine yaptığı açıklamada, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) sözlü yönlendirme konusundaki söylem değişikliğinden sonra bu ayki toplantının önemini arttığını vurguladı. Her ne kadar çekirdek enflasyon göstergelerine vurgu yapılıyor olsa da Türkiye ekonomisi için geçmişe dönük fiyatlama davranışlarından dolayı manşet enflasyonun önemini büyük olduğunu ifade eden Mert, şunları kaydetti: "Bu yaklaşımla erken bir faiz indirimi, beklentileri olumsuz etkilemeye devam edebilir. Dolayısıyla global koşulların bizim gibi ülkeleri zorlamaya başlayacağı bu yeni dönemde, enflasyon üzerindeki riskleri düşündüğümüzde, biz hala temkinli kalınacağını ve yılın son 2 ayında kademeli bir faiz indirimi olabileceğini düşünüyoruz. Yılsonu politika faizi beklentimiz yüzde 18."

Ekimde indirim gelebilir

In Touch Capital Markets Kıdemli FX Analisti Piotr Matys de TCMB Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nun "çekirdek enflasyonun öneminin arttığına" dair ifadelerinin en azından bazı piyasa izleyicilerini, "Bankanın bu ay mümkün olduğunca çabuk faiz indirimine gideceğine" inandırdığını söyledi. "TCMB Başkanı Kavcıoğlu, 'özellikle pandemi nedeniyle ortaya çıkan olağanüstü koşullar çekirdek enflasyon göstergelerinin önemini artırıyor' diyerek haklı olabilir" diyen Matys, TCMB'nin politika faizini yüzde 19'da sabit bırakacağı öngörüsünde bulundu.

Kalen ise politika yapıcıların "politika faizinin gerçekleşen ve öngörülen enflasyon seviyelerinin üzerinde olacağına" dair tutumunu bıraktığını kaydetti. TCMB'nin vurgusunun çekirdek enflasyona kaydığını belirten Kalen, politika faizinin yıl sonuna kadar yüzde 19 seviyesinde kalabileceğini aktardı. "Ekim ayında politika faizinde indirim olabilir"

TD Securities Gelişen Piyasalar Strateji Başkanı Cristian Maggio, TCMB'nin bu ayki toplantısında değişikliğe gitmeyebileceğini, ekim ayında politika faizinde indirim olabileceğini söyledi.

TCMB Para Politikası Kurulu toplantısına ilişkin AA Finans'ın beklenti anketine katılan ekonomistlerin büyük çoğunluğu, bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının (politika faizi) sabit bırakılacağını tahmin ediyor.

Yılsonunda politika faizi beklentisi yüzde 17,5

Tera Yatırım Baş Ekonomisti Enver Erkan toplantıdan, mevcut finansal piyasa stresi ve enflasyonun yüksek baskısının devam etmesi itibariyle bir faiz değişikliği gelmesini beklemediklerini belirterek "Para politikasının odak noktasında çekirdek enflasyonun ön plana alınması, potansiyel faiz indirimlerinin de ihtimalini artırmaktadır. Hatırlanacağı gibi; Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ağustos-eylül döneminden sonra gevşeme olabileceği değerlendirmesinde bulunmuştu. Merkez Bankası'nın da gevşeme noktasında, enflasyonu dikkate alan bir noktada durması gerektiğini düşünüyoruz. Eylül toplantısında bu kapsamda değişiklik olmasını beklemiyoruz. Ekim-kasım-aralık toplantılarında gerçekleşebilecek sınırlı indirimlerle yılsonunda ise politika faizi yüzde 17,5 seviyesine doğru indirilebilir. Bu öngörüde de yılsonunda yüzde 16,3 seviyesinde gerçekleşmesini beklediğimiz enflasyonu baz alıyoruz" dedi.

Başkan çekirdek enflasyona dikkat çekmişti

TCMB Başkanı Şahap Kavcıoğlu aybaşı yatırımcı toplantısında enflasyon oranı üzerinde faiz uygulayacağı taahhütüne atıf yapmamış ve yatırımcılarda indirimlerin yaklaştığı izlenimini uyandırmıştı. Kavcıoğlu, ardından TCMB'nin politika faizinden yüksek olan enflasyon oranı yerine politika faizinden yaklaşık 200 baz puan daha aşağıda olan çekirdek enflasyonu izlemeye ağırlık vereceğini ifade etmişti.

25 milyar dolarlık gaz vatandaşı vurur

Türkiye'nin 3 ülke ile doğalgaz sözleşmeleri sona eriyor. Dünya piyasalarında rekor kıran doğalgaz fiyatı, yıllık ithalat maliyetinin en az ikiye katlanmasına yol açacak.

Bu yıl Türkiye'nin bazı uzun vadeli doğalgaz ithalat sözleşmeleri bitiyor ve yenilenmesi gerekiyor. En önemli görüşmeler ise Rusya'yla yapılıyor. Dünya piyasalarında doğalgaz fiyatlarının rekor kırması ödenen faturanın yıllık 25 milyar dolara çıkacağını gösteriyor. Böylece hem cari açık artacak hem de vatandaş elektrik ve doğalgaza yüzde 100 civarında zamlı fatura ödemek zorunda kalacak. Ayrıca artan enerji maliyetleri nedeniyle A'dan Z'ye tüketim mallarına gelecek zamlarla birlikte, ekonomik krizle boğuşan vatandaşlar zor bir kış geçirecek.

KURAKLIK ETKİLİ

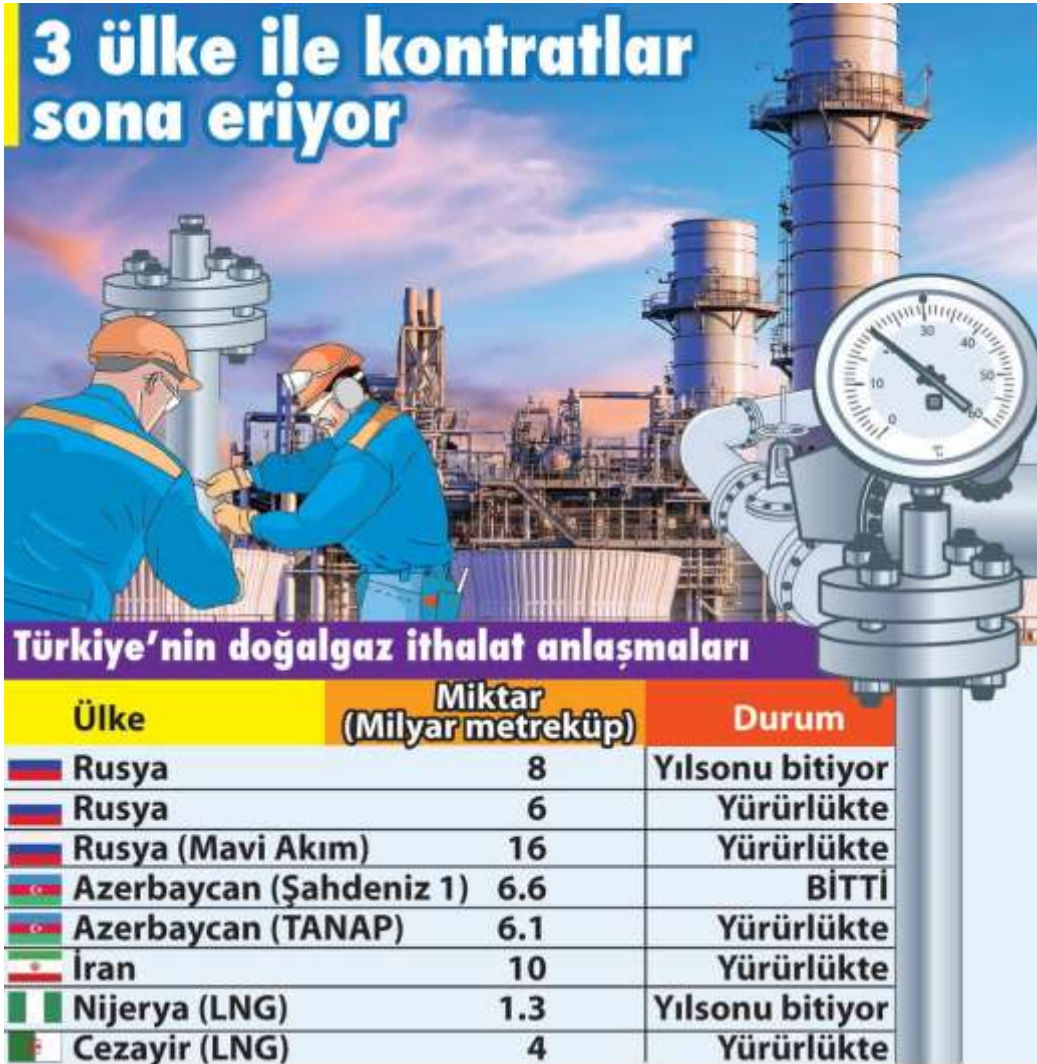
Türkiye yıllık ortalama 50 milyar metreküp doğalgaz tüketiyor ve bunun yüzde 99'unu ithal ediyor. EPDK'nın yaptığı açıklamaya göre, Türkiye'nin bu ithalata ödediği para 12-13 milyar dolar civarında. Ancak tüketimin bu yıl hem kuraklık hem de kış koşulları nedeniyle daha fazla olacağı ifade ediliyor.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Alparслан Bayraktar geçen gün yaptığı açıklamada, Türkiye'nin doğalgaz talebinin bu yıl 60 milyar metreküp civarında

olacağını söyledi. Rusya, Azerbaycan ve Nijerya ile 15 milyar metreküplük biten sözleşme ve 10 milyar metreküplük fazla tüketim hesaplandığında, yıllık ithalat faturasının en az 25 milyar dolara çıkacağı tahmin ediliyor. Hükümetin de gündeminde yer alan doğalgaz fiyatları konusunda Rusya ile görüşmeler devam ederken, yeni sözleşmeler hangi şartlarda imzalanacak piyasa tarafından merakla bekleniyor.

Doç. Dr. Volkan Özdemir
TÜKETİM DE ARTIYOR

Avrupa ve Çin başta olmak üzere pandemi sonrası doğalgaz tüketiminin hızla arttığına dikkat çeken Enerji Uzmanı ve Ata Platformu Direktörü Doç. Dr. Volkan Özdemir, uluslararası piyasalarda bin metreküp doğalgaz fiyatının 900 dolara kadar çıktığını söyledi. Bu rakamın bin doları dahi aşabileceğini vurgulayan Özdemir, Türkiye'nin de bundan etkileneceğini kaydetti.

Türkiye’de yatırım, üretim ve istihdam politikası değişecek

BM Genel Kurulu’nda konuşan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Paris Anlaşması’nın Türkiye tarafından onaylanacağı mesajını vermesi, iklim değişikliği konusunda çalışma yapanları sevindirdi. Anlaşma ile Türkiye’de yatırım, üretim ve istihdam politikasında değişiklikler olması bekleniyor. Meclis onayının ardından Yeşil Mutabakat da özellikle üretici ve ihracatçıların ana gündem konusu olacak.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Birleşmiş Milletler MGenel Kurulu’nda yaptığı konuşmada, Paris İklim Anlaşması’nın Türkiye tarafından onaylanacağını açıklaması, özellikle iklim değişikliği konusunda çalışma yapanları sevindirdi. Anlaşmanın onaylanmasının, yatırım, üretim ve istihdam politikasında da değişikliklere yol açması bekleniyor.

Ekonomi ve istihdama katkı

İklim Değişikliği Politika ve Araştırma Derneği Başkanı Dr. Baran Bozoğlu, bu kararı ‘güzel bir gelişme’ olarak nitelendirirken, Türkiye’nin BM İklim Müzakerelerinde masada olmasını sağlayacağını söyledi. Bozoğlu, Türkiye’nin bu konuda kararlı adımlar atmasının, ekonomi ve istihdama katkı sağlayacağını, başta Yeşil Mutabakat olmak üzere bir çok konunun daha fazla gündeme geleceğini bildirdi.

Türkiye masada olacak

Onayla birlikte Türkiye'nin artık anlaşmaya taraf olacağını ve BM iklim müzakerelerinde masada bulunacağını söyleyen Bozoğlu, "Türkiye, İskoçya'da yapılacak taraflar konferansında dışarda kalmayacak. Aynı zamanda iklim değişikliği ile mücadelede azaltım ve uyuma dair uluslararası ortak çalışma koşullarını da sağlayacak. Birçok olumlu sonucu olacak bu karar ile Ekim ayında Meclis'te önemli birçok konuyu da tartışma fırsatı doğacaktır" dedi.

Gündemde geniş yer alacak

Bu konuda atılacak kararlı adımların, ekonomi ve istihdamın gelişmesi açısından da önemli olduğuna işaret eden Baran Bozoğlu, "Yeşil Mutabakat, adil dönüşüm, yenilenebilir temiz enerji, enerji verimliliği sertifikalandırma gibi birçok konu gündemimizde geniş yer alacak. Bu gecikmiş ama olumlu kararın somutlaşması ve idari ve mevzuat yapımıza aktarılması için katkı vermeyi sürdüreceğiz" ifadelerini kullandı.

Türkiye, küresel iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması amacıyla 2015 yılında hazırlanan ve 2016 yılında imzaladığı Paris İklim Anlaşması'nı aradan 5 yıl geçtikten sonra yürürlüğe koymaya hazırlanıyor.

Taraf ülke olacağız

Bugüne kadar kendi özel koşulları dikkate alınmadan yükümlülükler belirlendiği gerekçesiyle anlaşmayı, TBMM gündemine getirmeyen Türkiye, Ekim ayında öncelikli düzenlemelerden birisi olarak düzenlemeyi gündeme alacak. Anlaşmaya ilişkin kanun TBMM'de kabul edildikten sonra Türkiye resmen anlaşmaya taraf ülke haline gelecek.

Ülkeye özel koşullar

Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, anlaşmanın niçin yürürlüğe girmediğine ilişkin milletvekillerinden gelen soru önergelerine verdiği cevapta, anlaşmanın uygulanmasında sorunlarla karşılaşma konusunda derin endişeler olduğunu söylemişti. Türkiye'nin tüm çabalarına rağmen, ülkeye özel koşulların Paris Anlaşması'na yansımadığına değinen Kurum, buna rağmen anlaşmayı imzalayarak iyi niyet gösterildiğini aktarmıştı.

Sosyal medya açıklaması

Bakan Murat Kurum, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın konuşmasının ardından sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada ise "Dünyanın geleceğini, insanlığın selametini ilgilendiren her konuda en ön sırada yer alan Türkiye, iklim değişikliğiyle mücadele ve uyum politikaları noktasında da gerek ulusal, gerekse uluslararası arenada üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmektedir" dedi.

Erdoğan: Glasgow Konferansı öncesinde 'karbon nötr' aşaması tamamlanacak

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, BM'nin 76'ncı Genel Kurulunda yaptığı konuşmanın önemli bölümünü iklim değişikliğine ayırırken, bu sorunların insanlığın geleceğini belirsizliğe atacak boyuta ulaştığını kaydetti. Bu noktada gelişmiş ülkelere yönelik eleştirilerde de bulunan Erdoğan, Paris İklim Anlaşması'na ilk imzayı atan ülkelerden birisi olan Türkiye'nin yükümlülüklerle ilgili adaletsizlikler sebebiyle anlaşmayı yürürlüğe koymadığını bildirdi. Paris İklim Anlaşması'nı, atılacak yapıcı adımlara uygun şekilde ve ulusal katkı beyanımız çerçevesinde, Meclis onayına sunmayı planladıklarını dile getiren Erdoğan, kasım ayında Glasgow'da yapılacak Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansından önce, 'karbon nötr' hedefli anlaşmanın onay aşamasını tamamlanmasının düşünüldüğünü söyledi. Erdoğan; yatırım, üretim, istihdam politikalarında köklü değişikliğe yol açacak bu süreci, 2053 vizyonunun ana unsurlarından birisi olarak kabul ettiklerine değindi.

İŞ DÜNYASI VE SİVİL TOPLUM ÖRGÜTÜ TEMSİLCİLERİ KARARI OLUMLU BULDU

Paris Anlaşması, küresel sıcaklık artışını 1,5 dereceyle sınırlandırma hedefiyle Aralık 2015'te Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) 21. Taraflar Konferansı'nda kabul edilmişti. Türkiye'nin 22 Nisan 2016'da 175 ülkeyle birlikte imzaladığı anlaşma, 4 Kasım 2016'da yürürlüğe girdi. Hali hazırda BMİDÇS'e taraf 197 ülkenin imzası bulunan anlaşma, Eritre, Irak, İran, Libya, Yemen ve Türkiye olmak üzere 6 ülkenin meclisinde onaylanmamıştı. İş dünyası ve sivil toplum örgütü temsilcileri Erdoğan'ın açıklaması için şunları söylediler:

Serkan Valandova (Uluslararası Yatırımcılar Derneği Genel Sekreteri)

Paris İklim Anlaşması'nın Meclisimizin onayına sunulacağına dair açıklaması ülkemizin sürdürülebilir kalkınma gündemi açısından mutluluk verici. Anlaşmanın onaylanması ile ülkemiz sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesi yolunda güçlü bir irade ortaya koyacak.

Baran Çelik (Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği Başkanı)

Sınırdaki Karbon düzenlemelerinin konuşulduğu, Yeşil Mutabakat sürecinin başladığı bu dönemde bu karara sektör olarak sevindiğimizi ve desteklediğimizi belirtmek istiyorum.

Can Dinçer (Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği Başkanı)

İklim değişikliğiyle mücadele çabaları önümüzdeki dönemde ihracatımızı artıran oranda etkileyecek. Bu bakımdan TÜRKBEESD olarak Paris İklim Anlaşması'nın TBMM'de onaylanmasının önemini sık sık dile getirmiştik. Anlaşmanın gelecek ay Meclis'imizin onayına sunulacağını öğrenmekten büyük memnuniyet duyuyoruz.

Haluk Erceber (Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği Başkanı)

Paris İklim Anlaşması'nın meclis onayına sunulma haberi sektörümüz açısından çok olumlu karşılandı. Artık Avrupa Yeşil Mutabakatına katılma süreci başladı ve

yakınlaştı. AB'nin Uzakdoğu ülkeleri ile pandemi döneminde yaşadığı tedarik sorunları ve aşırı fiyat artışları ülkemiz için yeni bir sayfa açarak işbirliği yaratmıştır. Artık yeni teknolojik ürünler ve sürdürülebilirlik, çevre ve enerji projelerine yatırımlarına da başlanmalıdır.

Veysel Yayan (Türkiye Çelik Üreticileri Derneği Genel Sekreteri)

Paris İklim Anlaşması'nın TBMM'de onaylanacak olmasını olumlu buluyoruz. Bu kapsamda atılacak adımlarla birlikte anlaşmaya uyumlu politikalar geliştirilmeli. Ülkelere uygulanacak yaptırımlar, herkesin karbon salımına göre belirlenmeli ve buna göre yol izlenmeli. Anlaşma, sektörlerin ihracatında pozitif etki yaratacak.

Ömer Karadeniz (Plastik Sanayicileri Federasyonu Başkanı)

Bu kapsamda Paris İklim Anlaşmasının meclisimizin onayına sunulacak olması sevindirici bir gelişme. Öte yandan, bu noktada bir hayli geç kalmış durumdayız. Malum şu an OECD ve G-20 ülkeleri içinde anlaşmayı onaylamayan tek ülkeyiz. AB'nin, ABD'nin ve Çin'in karbon nötr olma hedeflerini açıkladığı bir dönemde ülkemizin de küresel iklim kriziyle mücadeleye yönelik olarak ortaya daha iddialı hedefler koymasını umut ediyoruz.

Özlem Katisöz (Avrupa İklim Eylem Ağı Türkiye Politika Koordinatörü)

Türkiye, yeni kömür yatırımlarını durduracağını duyurmalı. Mevcut kömür santrallerini kapatma tarihini belirlemeli ve diğer fosil yakıtlardan çıkış planlarına bir an önce başlamalı. Türkiye, iddialı bir iklim eylemiyle milli gelirini yüzde 7 artırabilir. Karbona dayalı bir ekonomiye göre daha fazla istihdam yaratabilir, sanayideki değer zincirini büyütebilir.

Bengisu Özenç (Sürdürülebilir Ekonomi ve Finans Araştırmaları Derneği Kurucu Direktörü)

Türkiye, Paris Anlaşması'nın bilimsel hedefi doğrultusunda hareket ederse 2050 itibarıyla net sıfır emisyona ulaşmayı hedeflemeli. Resmi olarak Paris Anlaşması'nın bu doğrultuda getirdiği bir yükümlülük bulunmuyor fakat 2050'de sıfır emisyon hedefine ulaşmak için bunu destekleyecek politikalar ivedilikle devreye alınmalı...

Faiz maçı iki ihtimalli!

Alaattin AKTAŞ

23 Eylül 2021 Perşembe

✓ **Merkez Bankası'nın önünde bugün iki ihtimal var gibi görünüyor; faizi sabit tutmak ya da düşürmek.**

✓ **Son dönemde çekirdek enflasyon ön plana çıkarılıp sanki faiz indirimine gidileceği mesajı verilince, bu söylem piyasalar tarafından "Demek ki faiz artışı söz konusu olmayacak" şeklinde okundu ve böylece Merkez Bankası'nın eli rahatladı.**

✓ **Merkez Bankası piyasaları bir anlamda faiz indirimine gitmekle korkuttu ve faizin sabit kalmasına razı etti. Şu anki görüntü böyle. Faiz artışı ise tümüyle gündemden düştü.**

Hani her maçın üç ihtimalli olması durumu vardır ya; beraberlik ve taraflardan birinin galibiyeti... Bugün de sonucu günlerdir merakla beklenen faiz maçı var.

Peki bu maç kimler arasında?

TL ile döviz arasında benzetmesi pek yanlış olmasa gerek.

Hakem de Merkez Bankası, en azından görüldüğü kadarıyla!

Peki Para Politikası Kurulu'nun bugünkü toplantısından çıkacak kararlar ilgili olarak da üç ihtimalden söz edebilir miyiz?

Pek değil! Sanki bugünkü maçı çıkarsa çıkarsa iki ihtimalden biri çıkar.

Berberlik, yani faizin sabit bırakılması en ağır basan ihtimal gibi görünüyor. İkinci ihtimal olarak belki TL kaybeder, yani faiz düşürülür. Maçı TL'nin galip ayrılmasını sağlayacak faiz artırımını kararı çıkma ihtimali ise neredeyse yok gibi.

PİYASA FAİZİN DEĞİŞMEMESİNE RAZI OLDU

Merkez Bankası son zamanlarda belki de ilk kez sözlü bir yönlendirme yaptı.

Gerçekten yaptı; ama isteyerek, ama farkında olmayarak.

Aylar boyu “Politika faizi enflasyonun altında kalmayacak” denildi. Kastedilen tabii ki manşet enflasyondu. Böylece kamuoyu bu iki orana odaklandı, bu oranları izlemeye başladı.

Ama ne zaman ki yıllık TÜFE artışı politika faizini aştı, Merkez Bankası bir anda söylem değiştirdi. Politika faizi için manşet enflasyonun değil, çekirdek enflasyonun dikkate alınmasının daha doğru olduğu dile getirildi.

Bu söylem değişikliği elbette eleştirilir, eleştirilmelidir de. Buna ister “Dere geçerken at değiştirmek” deyin, ister “Kendine yontmak”, ister başka bir ad takın; yaklaşımdaki bu değişiklik oluşan yeni duruma göre ortaya konulmuştur ve özünde doğru değildir.

Ama kabul etmek gerekir; işe yaradı.

Bu söylem değişikliğine gidilmeseydi bugünkü toplantıya dönük beklenti tümüyle faizin artırılması gerektiği yönünde olurdu. Çünkü bir anlamda söz verilmiş, politika faizinin enflasyonun altında olmayacağı ifade edilmişti. Yüzde 19.25’lik enflasyona göre de politika faizinin artırılması gerekirdi.

Ne var ki işte o söylem değişikliği kamuoyunda “Merkez Bankası faizi düşürmek için her yola başvuracak, bunun yolu da bu söylem değişikliğiyle yapılıyor, demek ki 23 Eylül’de faiz artışı yok” şeklinde okundu.

Bu okuma, Merkez Bankası’nın elini rahatlattı. Merkez Bankası’nın üstünde şimdi en azından “Faiz artırılmalı” baskısı yok.

Piyasalar bir anlamda “Faizi düşürürüm” korkutmasıyla değiştirilmeyecek orana razı oldu gibi...

Ama faizin aşağı çekilmeyeceğinin garantisi de tabii ki yok.

FAİZ İNDİRİMİ HALA SÖZ KONUSU

Her ne kadar faizin sabit tutulması ihtimali ağır basıyorsa da, maçın TL’nin yenilgisiyle sonuçlanması, yani faizin düşürülmesi ihtimali tümüyle sıfırlanmış değil. İkinci en güçlü ihtimal faizin aşağı çekilmesi olacaktır.

Hazır piyasa faiz artışı beklentisinden uzaklaşmışken yangına körükle gidercesine faiz indirimine yönelmek çok tatsız sonuçlar doğurabilir. Bugün yapılacak yarım puanlık ya da bir puanlık bir faiz indirimi çok başka bir okumaya yol açar ve ağır bir fatura karşımıza gelebilir.

Ama içinde bulunulan duruma bakıp "Şu koşullarda faiz indirimi olur mu" diye sormanın, bunun üstünde fazla kafa patlatmanın da pek alemi yok. Türkiye faiz kararı alırken rasyonel davranmaktan uzaklaşalı ne yazık ki çok oldu.

Bu yüzden, faiz niye indirilmesin, pekala indirilebilir; "Biz yaptık oldu" denilir, biter! Sonuçları mı, onu da tüm toplum öder!

FAİZ YÜKSELTİLEBİLİR Mİ?

Faizin yükseltilmesi, bir başka ifadeyle TL'nin galip gelmesi artık çok çok düşük bir ihtimal.

Bir yandan "Faiz aşağı çekilmeliçekilecek, yüksek faiz şöyle kötüböyle kötü" söylemleri gündemden hiç düşmüyorken, diğer yandan bu söylemler arasında faiz artırımına gidilebilir mi?

"Geçmişte de bu söylemler hep gündemdeydi ama geçen yıl hızlı bir faiz artışı söz konusu oldu" görüşü dile getirilebilir. Doğru da, geçen yılki faiz düzeyi ve genel gidişat şimdikinden çok farklıydı. Dolayısıyla bugünkü toplantıdan faiz artışı kararı çıkması neredeyse hiç mümkün görünmüyor.

MERKEZ BANKASI'NIN DÜŞTÜĞÜ DURUMA BAKIN!

Gelin normal bir Türkiye tahayyül edelim...

Merkez Bankası kağıt üstünde değil, gerçekten bağımsız.

Bankada karar alma durumunda olanlar alanlarının en yetkin isimleri.

Siyasilerden Merkez Bankası'na değil doğrudan müdahalede bulunulması ve emir verilmesi, ima yollu bir baskı bile söz konusu değil. Ne siyasiler Merkez Bankası'nın işine karışıyor, ne de daha önemlisi Merkez Bankası buna meydan veriyor.

Merkez Bankası'nın bağımsızlığı ve karar alma sürecinde etki altında kalmadan hareket ettiği öylesine kanıksanmış ki, piyasa muhtemel gelişmelere bakıyor ve nasıl bir karar alınabileceğini üç aşağı beş yukarı kestiriyor ve alınan karar da hiçbir zaman "Merkez Bankası sürpriz yaptı" diye yorumlanmıyor. Hem zaten Merkez Bankası'nın işi sürpriz yapmak değil ki; tam tersine sürpriz sayılabilecek kararlara imza atmamak.

Böyle bir Türkiye'de olsaydık, bugün için papatya falı açar mıydık?

Ekonomik verilere ve muhtemel gidişe bakar çok rahat bir tahmin yürütebilirdik. "Her Türk başkanlık yapacak..."

Merkez Bankası kararlarına müdahil olunmasının ötesinde ne yazık ki kanıksadığımız bir başka olumsuzluk daha var; başkanların sık sık değiştiriliyor olması.Merkez

23.09.2021

Bankası başkanları koltuğa oturuyor ama o koltukta ne kadar kalabileceklerini bilmiyor.

Son dönemde çok sıklaşan başkan değişikliğiyle ilgili olarak sosyal medyada yer alan bir yakıştırma ne kadar da düşündürücü:

“Her Türk, bir gün 10 dakikalığına da olsa Merkez Bankası Başkanlığı yapacaktır.”

Merkez Bankası başkanlarının her an bir gece yarısı kararıyla görevden alınabildiği bir ekonomide, o ülke Merkez Bankası'nın rasyonel kararlara imza atabileceği ve gerek yerli, gerek yabancı yatırımcılara güven verebileceği düşünülebilir mi?

Abdulkadir Selvi

Kasapoğlu yurt sorunu için gençlere ‘İrtibatta kalalım’ diye seslendi

23 Eylül 2021

Bazı konular sayılarla, rakamlarla izah edilmez. Öğrencilerin yurt konusunu da o şekilde görüyorum. Elbette ki hedef yurda yerleşmek isteyen tek bir öğrencimizin dahi açıkta kalmaması.

Tabii bir de madalyonun öteki yüzü var. Yurt sorunu üzerinden bir algı operasyonu yürütülmek isteniyor. Onu görebilecek kadar tecrübe sahibiyiz. Gezi sürecinde hop diye bir duran adam ortaya çıkmıştı. Bir de kırmızılı kadınıımız vardı. Ne oldu? Şimdi de parklarda yatanlar var...

Uçlara savrulmadan, algı operasyonlarına alet olmadan öğrencilerimizin yurt sorununu tartışmamız gerekiyor. Öyle yaptım. Gençlik ve Spor Bakanı **Mehmet Kasapoğlu** ile yurt sorununu konuştum. **Kasapoğlu** ile yurtların kapasitesine, sayılara takılmadan olayın insani boyutunu da masaya yatırdık.

GENÇLER İRTİBAT HALİNDE OLALIM

Kasapoğlu'nu bir fazla genci daha yurda nasıl yerleştirim çabası içinde gördüm. Zaten gençlere, ailelerine çağrı yaptı. **“Bir gencimizi dışarıda bırakmamak için, başvuruda bulunan gençlerimizi yerleştirmek için çalışıyoruz. Bizimle irtibat halinde olsunlar”** dedi.

Kredi ve Yurtlar Kurumu'na bağlı yurtlara yerleşmek için bu yıl 624 bin 136 başvuru olmuş. Peki bunun ne kadarı yerleştirildi?

Kasapoğlu, “Bu başvuruda biz 362 bin kişiyi yurda yerleştirdik. Bunun 46 bin 863’ü feragat etti. 35 bini hemen ilk yedekte yerleştirdik. Normal süreçte biz başvuranların yüzde 90’ını yerleştiriyoruz. Pandemi nedeniyle bir sıkışma oldu. Ama tüm imkânları seferber edeceğiz. Son 4 yılda yatak sayısını 216 bin artırdık. Bunun çoğu pandemi döneminde bitirildi. Yine kısa sürede devreye

sokacağımız 64 bin kapasite var. Onları yetiştirmek için yoğun bir çalışma içindeyiz” dedi.

PANDEMİ SIKIŞIKLIĞI

Peki sorun nereden kaynaklanıyor? Bu yıla has bir yığılma mı söz konusu?

Gençlik ve Spor Bakanı **Mehmet Kasapoğlu** bu soruya şu yanıtı verdi: “Eylül ayıyla birlikte başlıyor yurtlara yerleştirme konusu. Üniversite yerleştirme sonuçlarının açıklanmasının hemen akabinde biz yurtlara başvuruları alıyoruz. Yurt süreci her zamanki gibi kendi mecrasında ve profesyonelce yönetilen bir süreç. Bu yıl da öyle oldu. Başvurular alındı. 12 ayrı kurumdan doğrulamalar yapıldı. Başarı kriteri, gelir kriteri, sosyal kriter üç ayrı kriter incelenip, talebe göre yerleştirme yapıldı. Pandemi nedeniyle 2 yıldır başvuru almadık. Bu yıl o yüzden yığılma oldu. Pandemi nedeniyle geçen yıl gelmeyen öğrenciler bu yıl geldiler. Bir de bu sene başvuran öğrenciler var. İkisinin bir araya gelmesi bir yoğunluk oluşturdu. Ama yerleştirmelere baktığımızda bizim yerleştirmemiz zaten 2019’da da ilk başta aynı oranda. Biz her yıl aldığımız başvurunun yüzde 88’ini yerleştiriyoruz.”

GENÇLER

Peki sorun nerede? Sadece pandemi nedeniyle yoğunlaşmada mı?
Bakan **Kasapoğlu**’na sordum.

“Gençler muhalefetin istismar etmek istediği bir kitle. Buradaki yoğunluğu kendilerince istismar vesilesi yapıp, algı yönetmeye kalkıştılar” yanıtını verdi. Elbette ki iktidar çare bulma merciidir. Zaten **Kasapoğlu** da o çaba içinde.

“Bir yandan yeni yurtlar devreye girecek. Bir yandan yeni kiralamalar yapıyoruz. Yurt olabilecek yerlere bakıyoruz. Kiralıyoruz. Satın alıyoruz. Tüm imkânları devreye sokuyoruz. Hiçbir gencimizin açıkta kalmasına gönlümüz razı olmaz. Onları dışarıda bırakmamak için elimizden geleni yapıyoruz...” diye konuştu.

720 BİN KAPASİTE VARKEN BU SORUN NE?

Anlamadığım bir nokta var. Madem 720 bin kapasite var, 624 bin müracaat olduğuna göre bu sıkışıklık neden yaşanıyor? Gençlik ve Spor Bakanı'na sordum. **“Halihazırda kalan öğrenciler var. Mevcut devam edenler var. Üçüncü sınıf, ikinci sınıf talebeleri var. Onlar da yarı yarıya”** yanıtını verdi. Ben yurtlarda kalan eski öğrencileri hesap etmemiştim.

BARINAMAYANLARA ÇAĞRI

Sosyal medyada **“barınamıyoruz”** hashtag'i açıp parklarda eylem yapan gençler var. Onların bir kısmının üniversite öğrencisi olmadığı hatta başka şehirlerde yaşayıp yurt başvurusu olmadığı halde eylem yaptıkları iddiaları da var. Ama dikkat çekmeyi başardılar.

Bakan **Kasapoğlu**'na bu gençlerle görüşür müsünüz diye sordum. Onları bir çay içmeye davet eder misiniz, diye ekledim.

“Bu arkadaşlar önce bize hangi yurda başvurmuşlar, hangisine kabul alamamışlar bildirsinler. Başvurularını alalım, kaçınıcı yedek öğrenelim. Kendilerini tanıyalım. Maalesef öğrenci olmayıp, İstanbul'da evi olup diğer şehirlerde gösteri yapanlar var. Bizim niyeti halis olan her gencimizle diyalogumuz, bağlantımız olur. Her zaman kapımız açıktır onlara. Ama kötü niyetli, istismar aracı olanlara da kanmayız. İyi niyetli herkesle görüşürüz” yanıtını verdi.

YURT ÇIKMAYANLARA İRTİBAT KURUN ÇAĞRISI

Gençler, bakanın açık daveti var. **“İrtibatta kalalım”** diyor. Parklarda eylem yapmak bir hak olabilir ama bakanla irtibat kurmak da çözümü getirir. Takdir sizin.

Pandemi nedeniyle bir sıkışıklık yaşandığı gerçek. Özellikle Ankara, İstanbul ve İzmir'in de aralarında bulunduğu illerde bir yığılma söz konusuymuş, yani üniversitelerin yaygın olduğu nüfusu büyük iller. Bunlar hangisi?

Bakan **Kasapoğlu** bunları, **“En sorunlu iller İstanbul, İzmir, Ankara, Antalya, Konya, Eskişehir, Mersin, Samsun, Muğla, Bursa, Burdur, Aydın”** olarak sıraladı. Ardından da **“Çözmeye çalışıyoruz”** diye ekledi.

30'a yakın ilde yedeklerin yerleştirmesi tamamlanmak üzereymiş. Adana, Adıyaman, Aksaray, Ardahan, Batman, Erzurum, Kırklareli, Niğde ve 789 ilçede ise sorun yaşanmamış.

ÖNEMLİ GÜN

Yurt kayıtları çıkanlardan sonra pazartesi günü 35 bin ek yerleştirme yapılmış. Buna rağmen yurda yerleşemeyenler için bugün önemli gün. **Kasapoğlu**, ikinci yerleştirmenin bugün yapılacağını açıkladı.

“Bakanlık olarak il il, ile ile, yurt yurt her talebi takip ediyoruz. Öğrencileri yerleştirmek için, kapasite arttırımı dahil ne gerekiyorsa çalışıyoruz. Gençler, aileleri bizimle irtibatta olsunlar. Bu dengeyi bulacağız. Bizimle irtibatta olsunlar. Biz takip edeceğiz” diye söz verdi.

KILIÇDAROğLU'NA NE YANIT VERDİ?

Bu kadar soru sorduktan sonra CHP Genel Başkanı **Kılıçdaroğlu**'nun **“Bu işi 1 yılda çözerim”** sözlerini hatırlatmamak olmazdı. **Kasapoğlu**'na sordum. **“Biz bir yerde yurt yaptık, 2 yıl boyunca o yerin CHP'li belediyesinden o yurdun foseptiğini bağlamasını talep ettik, bağlamadılar. Sonunda biz bağladık. Buna göre kıyas edin”** yanıtını verdi.

Esfender KORKMAZ

İktidar bankaları da zora sokuyor

23 Eylül 2021 Perşembe

Reuters'ın bankalarla ilgili bir analizi özetle şöyledir: Türkiye'deki bankaların yabancı para birimli tahvillerinin değer kaybetmesi borçlanma maliyetlerinin yükseleceğine işaret ediyor. Kamu bankaları VakıfBank ve Ziraat Bankası'nın 2026 vadeli tahvil getirileri şubat ayında yüzde 5 seviyesindeyken yüzde 8'e yükseldi. İş Bankası'nın 2028 vadeli tahvilleri de yüzde 6'dan yüzde 11'e çıktı.

Bu analiz, aynı zamanda Ekonomi yönetiminin ve Merkez Bankası'nın baskı altında faiz merkezli yanlışlarının kur artışlarını ve bu yolla banka risklerini de artırdığını belirtmiş oluyor.

Merkez Bankası Temmuz 2021 itibariyle, bir yıl vadeli ve vadesi bir yıl içinde dolacak olan dış borçların toplamını 169,7 milyar dolar olarak veriyor. (Aşağıdaki tablo)

KISA VADELİ VE VADESİ BİR YIL İÇİNDE DOLAN DIŞ BORÇLAR

MERKEZ BANKASI	27.097
MUHABİR AÇIKLARI	0
MEVDUAT	27.097
GENEL HÜKÜMET (**)	5.070
BANKALAR	84.063
KREDİLER	38.939
DÖVİZ TEVDİAT HESABI	15.860
BANKA MEVDUATI	14.467
Yurt Dışı Şubeler ve İştirakler	5.195
TL CİNSİNDEN MEVDUAT	14.797
Yurt Dışı Şubeler ve İştirakler	7.818
DİĞER SEKTÖRLER	52.483
TİCARİ KREDİLER	36.548
İTHALAT BORÇLARI	33.912
PREFİNANSMAN VE PEŞİN İHRACAT	2.636
DİĞER KREDİLER	15.935
KAMU	184
ÖZEL	15.751
Yurt Dışı Şubeler ve İştirakler	4.673
TOPLAM	168.713

Ancak bu borçlar içinde döviz cinsinden mevduatta var. Mevduat genel olarak her yıl artarak devam eder. Zaten hepsi bir yıl içinde çekilirse kriz olur. Kaldı ki, bankalar talep olsa dahi mevduatın tamamını geri ödeyemezler. Yalnızca yabancılar bankalardaki mevduatlarını kısa sürede çekebilirler.

Ayrıca, bir yıl içinde çevrilmesi gereken dış borçlara genel olarak o yıl içinde beklenen cari açığa ilave ediliyor. Ancak bu cari açığın da önceden finansmanı sağlandığı için ve fakat ne şartları bilinmediği için tamamını ilave etmek doğru olmaz.

Dolayısıyla bu dış borçlar nasıl ödenecek diye strese de gerek kalmıyor.

Yukarıdaki tabloya göre; bir yıl içinde ödenmesi gereken döviz olarak borç toplamı 91,4 milyar dolardır. Bunlar;

Banka kredileri 38,9 Milyar dolar;

Ticari krediler 36,6 Milyar dolar;

Diğer krediler 15,9 Milyar dolardır.

Buna rağmen orta ve uzun dönemde bankaların riskleri ile ilgili olarak iyimser olmak imkanı yoktur. Siyasi iktidarın günübürlük ve iktisadi temele dayanmayan politikaları devam ederse, bankaların riskleri de artar.

Mamafih, Merkez Bankası başkanının bugün belli olacak yeni Gösterge faizi ile ilgili çekirdek enflasyonunu işaret etmesi, Türkiye'nin beş yıllık tahvillerinin iflas risk primi olan CDS oranlarını artırdı. 13 Eylül'de 357 baz puan olan Türkiye tahvilleri CDS oranı, 19 Eylül'de 381 baz puana yükseldi. Bu demektir ki, bankalar da artık dış borçlanmada daha yüksek faiz ödeyecektir. Bugün MB'nın faizleri düşürmesi de aynı etkiyi hızlandırır.

Öte yandan, iktidar dört kamu bankasını, kredi alanında, döviz alım - satımında kullanıyor. "128 Milyar dolar nerede?"nin bir ayağı da kamu bankalarına uzanıyor. Kamu bankalarının zararları da topluma sosyalize ediliyor, halk bu zararları vergileriyle ödüyor. Bu günkü istikrar sorununun altında yatan bir neden de hükümetin kamu bankalarını popülizm yolunda sorumsuzca kullanmasıdır.

Mamafih 2018 seçimlerinde popülist içerikli KOBİ kredileri dağıtıldı. Bu kredileri alanlar da pişman oldu. Çünkü yatırım ortamı olmadığından ve bu krediler yatırım yapacak büyüklükte bir kredi olmadığından, alanlar tarafından çar-çur edildiler.

Şimdi bankaların takibe düşen kredileri içinde en yüksek oranda olan yüzde 6,3 oranı ile KOBİ kredileridir. Üstelik siyasi iktidar bu kredileri takip edilmemesini tenbih etti. Zira bu kredilerin büyük kısmı kredi Garanti Fonu kefaletindedir. Yani Hükümetin bu popülizmi de tüccarın, esnafın ve halkın cebinden çıkacaktır. Aslında biz bu popülizmi hak etmiyoruz, zira böyle kurnazlıklar yalnızca şarkın kabile devletlerinde oluyor.

23.09.2021

2021 ikinci çeyreğinde GSYH oranı yüzde 21,7 oranında büyürken, bankalar ve sigortacılık kesimi yüzde eksi 22,7 oranında küçüldü.

Bankalar ekonominin kan damarlarıdır. Bankalar için en büyük riskte siyasi iktidarın bankaları popülizmin kapısı olarak kullanmasıdır.

İbrahim Kahveci

Devlet tıkanı

Düşünebiliyor musunuz...! 1,5 yıldır kapalı olan okulların deprem dayanıklılığı yapılmamış ama şimdi okullarda üst üste eğitime geçiliyor.

Oysa öğrenci sayısını azaltıp, sınıfları seyrekleştirmek için belki de ikiye bölünmesi gereken okullarda tam tersine iki okul aynı anda öğretim görüyor.

Bu kalabalık sınıflardan gelen öğrenciler ne kadar salgından korunmuş olacak? Ya da aileleri başta olmak üzere kaç kişiye bulaştıracaklar. Ve bu risk kaç kişiyi salgından öldürecek acaba?

Hatırlarsanız geçen yıl salgın başladığında derhal araba vergileri artırıldı. Oysa bu ülke insanları da kendilerini korumak için toplu taşıma yerine özel araç almak istediler. Ama derhal vergi zamları ile önlerini kestik...

Acaba toplu taşıma üzerinden kaç kişi korona oldu ve/veya kaç kişi vefat etti?

Hani okul bahçeleri sadece öğrencilere açık olacak, veliler giremeyecekti? Temizlik dahi yapılamayan okullar ve bahçeleri yolgeçen hanı gibi.

Nasıl olmasın ki?

Çocuklar artık daha sık hastalanıyor. Çünkü üst üste eğitim var bazı okullarda. Ama durun mesele bu değil...

Aşı olmayan öğretmenler haftada iki test yapacaklardı değil mi? O kural işliyor mu?

23.09.2021

Şimdi başka bir şey soralım: Acaba öğrenciler için özel test imkânı oluşturuldu mu? Kendinden şüphelenen öğrenci veya ailesi hastalık ortaya çıkıncaya kadar ne olacak? Bulaştırmaya devam mı edecek?

Yok yok hastaneye gitsin mi diyorsunuz? Dr başına 200 kişilik kuyruktan sizce size sıra ne zaman gelir?

Bugün akşama kadar bekledin ama sıra gelmedi; acaba gece hastanede yatıp yarın da bekleseniz sıra gelir mi?

Sosyal medyadan hastalığın muhteşem takip ve kontrol sistemini yazanlara rastlıyorum. Acaba ülkemizde lider partililere ayrı bir sistem mi uygulanıyor?

Hani algı için İsveç'ten ambulans uçakla hasta getiren ama Bursa'da hastane bahçesinde kriz geçiren hastaya müdahale edemeyip vefatını seyreden sistem mi?

Slogan ve sembol ile ülke yönetilince sonuçlar maalesef herkes için acı vermeye başlıyor.

Bugün aslında 8,4 milyon işsizle rağmen çalışacak eleman bulamıyoruz diyenler de aslında devletin tıkanığını itiraf ediyorlar.

Bugün aslında tarlada bedava ürünün raflarda el yaktığını görüp fiyat etiketi denetimine çıkanlar da aslında devletin tıkanığını ifşa ediyorlar.

Bugün aslında yıllardır o kadar fazladan konut yapımına rağmen kiralar uçtu, ev fiyatları patladı dedirtenler de devletin tıkanığını söylemiş oluyorlar.

Efendim öğrenciler yurt bulamadıkları için parklarda yatıyorsa aslında onlar;

-Mavi Vatan düşmanları

-Terör örgütü yandaşları mı oluyor?

Başkanlığın ayak sesleri geldiğinde bir sohbette “ülkeden beyin göçü hızlandı” demiştim. O masada oturan kahramanlar ise “hainler ülkeden gitsin zaten” demişlerdi.

Bugün dr'lar istifa ediyor, beyin göçü son sürat devam ediyor.

23.09.2021

Çalışması aksayan devlette, **bakanların bile birer oyun kurucu olmak yerine oyuncu olduğu** yerde nasıl bir işleyiş olabilir ki?

İşte bu nedenle devlet tıkanıklığı yaşanıyor.

Mesela İsmail Saymaz yazmasaydı, asker katili Gaziantep'te kuş dükkânı işletmeye devam mı edecekti? Ya da TCDD başına atama 10 gün sonra geri dönmeyecek miydi?

Bu nasıl bir işleyiş, görebiliyor musunuz?

Ama asıl görmeniz gereken nokta şu anki sahne değil. Asıl görülmesi gereken nokta, şu anda görülmeyen ufuktaki kara bulutların oluşturduğu karanlık geleceğimizdir.

İşte o karanlık gelecek evlatlarımızı bekliyor.

Gördüğünüzde zaten iş işten geçmiş olacaktır. Umarım biraz gelecek analizi yapabiliriz. Umarım evlatlarımızı biraz düşünebiliriz.

Umarım....

23 Eylül 2021, Perşembe

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Erdoğan ve Guterres uyardı

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu vesilesiyle iki önemli isim dünyaya önemli mesajlar verdi. Bu isimlerden birincisi Cumhurbaşkanı **Tayyip Erdoğan**'dı. **Erdoğan**'ın mesajlarının özünü şöyle verebiliriz:

"Yeni göç dalgalarını karşılamaya ne gücümüz ne de imkânımız vardır."

"İsrail-Filistin meselesinde iki devletli çözümü destekliyoruz."

"Kıbrıs'ta artık Türk varlığı her açıdan kabul edilmelidir. Bu şekilde Kıbrıs bırakılamaz."

HİÇ AŞI OLAMAYANLAR VAR

Tayyip Erdoğan'dan başka Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri **Antonio Guterres** de çok önemli mesajlar verdi. Mesela **"Uçurumun kenarındayız. Tehlike çanlarını çalmak için buradayım"** diyerek uyarılarına başladı.

Guterres, **"Milyonlar açken milyarderler zevk için uzaya gidiyorlar"** dedi.

Amerikan-Çin anlaşmazlığının felakete bitebileceğine de değinen **Guterres**, **"Dünyada Kovid-19'a karşı üretilen aşılardan çoğunluklu olarak toplandı bir dönemde Afrikalıların yüzde 90'dan fazlasının hiç aşısı yok"** dedi.

Türkevi'nde Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'la da buluşan **Guterres**'e göre dijital veriler, yeni dünyadaki en büyük güvensizlik kaynağı.

MUHALEFETTEN KISIR GÜNDEM

Görüldüğü gibi dünyada gerçekten çok önemli siyasal ve toplumsal sorunlar var. Bilinçli devlet adamları bu konuları sürekli gündeme getiriyor. Ve dünya halklarını uyarıyorlar. Ancak bütün siyasetçiler aynı düzeyde değil. Örneğin, bizdeki muhalefet sözcülerinin takıldıkları konulara ve kısır gündemlere bakınca işimizin kolay olmadığını görüyoruz.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, yeniden bilinçlenmemize sebep olduğu için hayırlı bir toplantıydı.

Bizim çözümsüz gibi görünen terörle mücadele sorunumuz ne yazık ki özellikle CHP tarafından HDP'yi haklı görür gibi yorumlanıyor. Aynı şekilde Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki haklarını da muhalefet, Yunanistan açısından görmeye çalışıyor. Dilerim, Birleşmiş Milletler'in bundan sonraki genel kuruluna bizim muhalefetten de doğru mesajlar gider.